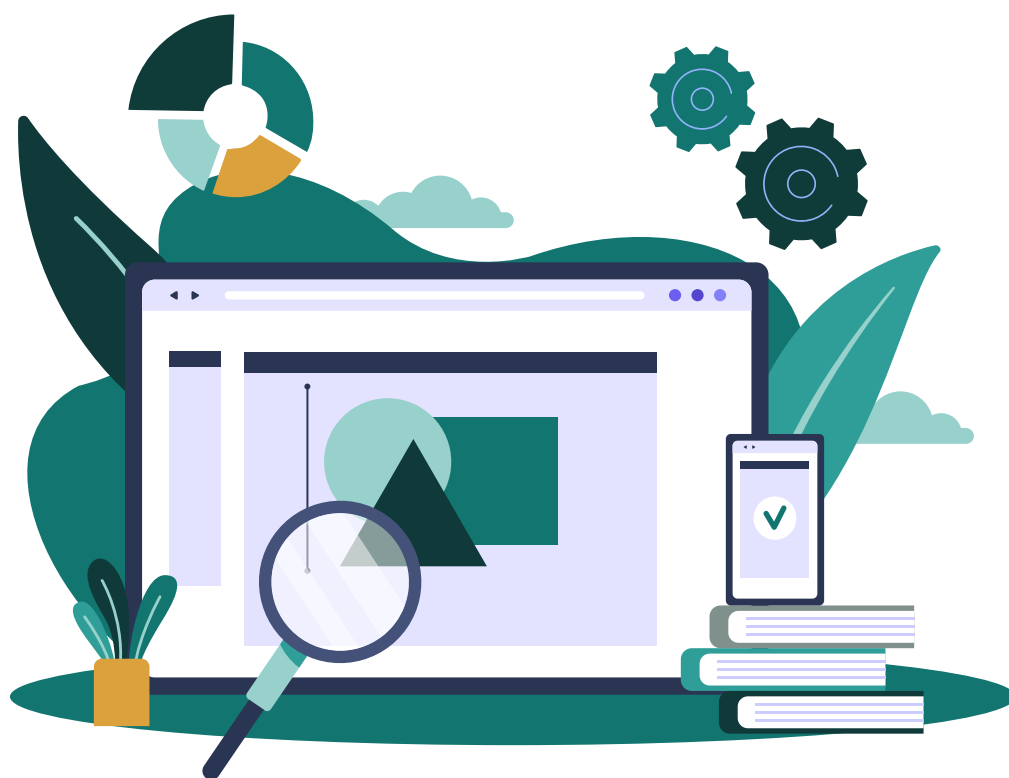

Guide i webtilgængelighed

- 3S HJEMMESIDER -

Indledning – om webtilgængelighed og kriterier

Som mange af jer ved, har EU vedtaget, at **alle offentlige hjemmesider skal overholde en række specifikke standarder for webtilgængelighed**. Kravene skal sikre, at alle borgere - også svagtseende, blinde og andre med fysiske funktionsnedsættelser - har nem adgang til vigtige oplysninger digitalt.

Da kravene også **gælder alle sogne og provstier i folkekirken**, har vi her hos Danmarks Kirkelige Mediecenter udarbejdet vejledninger i, hvad I skal gøre, for at jeres hjemmeside lever op til kravene.

Vejledningerne er gratis, idet vi er opmærksomme på, at der er stor usikkerhed i sognene omkring, hvorledes I kan leve op til kravene i lovgivningen.

KRITERIER JERES HJEMMESIDE SKAL LEVE OP TIL – 3 KATEGORIER

Kriterierne for webtilgængelighed kan overordnet opdeles i tre kategorier, som kort gennemgås nedenfor. Samtidig gør vi opmærksom på, hvilke områder I selv har ansvaret for, samt hvad vi kan hjælpe jer med.

1. Tekniske kriterier (DKM)

Disse kriterier skal f.eks. sikre, at det er muligt at ”hoppe rundt” på hjemmesiden via hjælpemidler som f.eks. skærmlæsere, specielle tastaturer mm. De tekniske kriterier tager vi os af, da det er os, der udvikler og teknisk vedligeholder jeres 3S-hjemmeside. De tekniske kriterier for tilgængelighed vil være færdigimplementeret i 1. kvartal 2021.

2. Designkriterier (jer)

Designkriterierne drejer sig om indstillinger, der har betydning for udseendet af jeres hjemmeside – f.eks. farvekontraster, tekststørrelse og tekstafstand. Ansvaret for denne del ligger primært hos jer. Vi tager i opbygningen af hjemmesiden højde for kravene, i det omfang det er muligt, men de fleste af kriterierne skal styres af jer lokalt. Se vores vejledning med fokus på de designmæssige krav, som fra ultimo februar 2021 ligger gratis tilgængelig på [DKMs supportside](#).

3. Redaktørkriterier (jer)

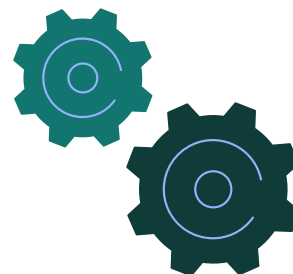
De redaktørmæssige kriterier omhandler indholdet på jeres hjemmeside – dvs. tekst, billeder, multimedier og dokumenter. Ligesom ved designkriterierne ligger ansvaret for denne del hos jer. Men vi vil som altid gerne hjælpe jer, og derfor har vi lavet en vejledning i, hvordan I kan arbejde med redaktørkriterierne på jeres hjemmeside, således at jeres hjemmeside lever op til kravene.

LETTERE END MAN TROR - OG I OPNÅR EN RÆKKE FORDELE

Selvom det måske umiddelbart virker som et krævende arbejde at skulle optimere hele hjemmesiden, så er det ikke så besværligt, som det kan lyde. Og I opnår faktisk en række fordele ved at gøre det:

- For det første er det en god anledning til at få ryddet op i indholdet på jeres hjemmeside, således at I får slettet gammelt og unødvendigt indhold.
- Samtidig bliver indholdet på hjemmesiden automatisk mere præcist og fokuseret, når I tager udgangspunkt i kravene for tilgængelighed, hvilket er positivt for alle brugere af hjemmesiden.
- Endnu en vigtig fordel er, at jeres hjemmeside på nogle områder også bliver nemmere for søgemaskinerne (Google) at forstå, hvilket kan betyde, at flere besøgende sendes jeres vej.

Alt i alt bliver jeres hjemmeside mere brugervenlig, hvis I bevidst arbejder med webtilgængelighed. Det betyder, at brugere med funktionsnedsættelser også kan have glæde af jeres hjemmeside.

Webtilgængelighed - vores bedste råd til dig som redaktør

I denne guide præsenterer vi en række råd om, hvad du som redaktør i sognet skal gøre, for at jeres hjemmeside lever op til webtilgængelighedskravene, og vi vejleder dig i, hvordan du udfører disse i 3S. Det er værd at nævne, at ingen af rådene kræver, at du har kendskab til kodning. Og nogle af tingene gør du sikkert allerede.

Helt overordnet skal du som redaktør være opmærksom på følgende 6 områder:

- Overskrifter
- Links
- Billeder
- Multimedier
- Dokumenter
- Instruktioner

OVERSKRIFTER

Ved alt tekstindhold på din hjemmeside skal overskrifterne formateres som enten overskrift 1, 2 eller 3, således teksten opdeles i et tydeligt hierarki. Det dur altså ikke at markere tekst med fed, og lade det fungere som en overskrift. Overskrifterne skal formateres korrekt for at sikre, at det både er nemt for mennesker og skærmlæsere at overskue og scanne indholdet. Det gøres således i 3S:

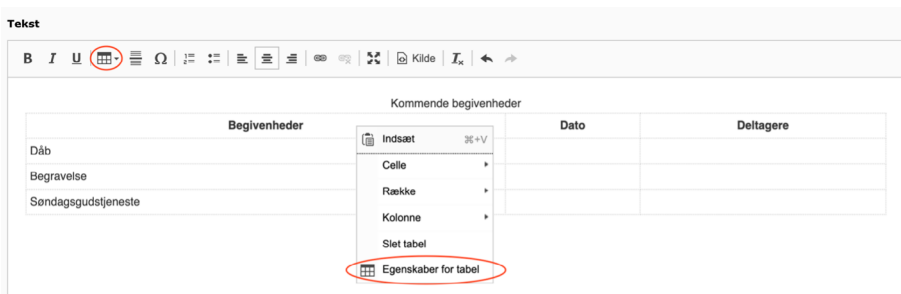
1. **Opret/rediger et indholdselement med en overskrift**
2. **Skriv en sigende overskrift i feltet Overskrift**
3. **Vælg overskriftsniveau (overskrift 1, 2 eller 3) i feltet Type (se nedenfor)**

Rediger Sideindhold "Velkommen" på 3S kursus

Den første overskrift på en side skal altid være overskrift 1, og der må kun være denne ene overskrift på niveau 1. Niveauerne herefter må gerne bruges flere gange – men husk den rigtige dybde i overskriftsstrukturen (dvs. brug overskrift 2 før overskrift 3). Sørg samtidig for, at overskrifterne klart og tydeligt beskriver indholdet i de enkelte tekstelementer.

Hvis der er tabel-oversigter på hjemmesiden, skal du ligeledes sikre dig, at tabellerne har overskrifter. Det gøres således i 3S:

1. Opret/rediger et tekstselement med en tabel
2. Højreklik et sted på tabellen og vælg "Egenskaber for tabel" (se nedenfor)

3. Vælg "Første række" eller "Første kolonne" i feltet Hoved (se nedenfor)

4. Giv evt. også din tabel en titel i feltet Titel (se ovenfor)

LINKS

Når du indsætter links i teksten, er det vigtigt, at selve linkteksten forklarer, hvad linket linker til, så man ved, hvor man bliver ført hen. Undgå derfor at bruge korte linktekster som *“læs mere her”* eller *“klik her”*. Linkteksten kan i stedet lyde sådan: *“Læs mere om kravene for webtilgængelighed”*.

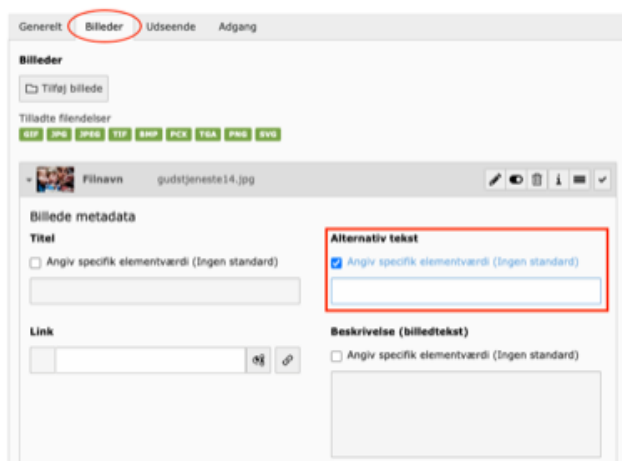
Vi har lavet en særskilt guide, som udelukkende har fokus på, hvordan du laver links på din 3S-hjemmeside. [Du kan læse meget mere om links i denne guide.](#)

BILLEDER

Alle betydningsbærende billeder, figurer, grafikker ol. på din hjemmeside skal have tilføjet en tekst, der beskriver, hvad de viser. Dvs. alle billeder m.m., som er afgørende for at forstå indholdet på siden. Ved at tilføje en beskrivende tekst til disse visuelle elementer kan personer med synsbesvær nemlig få fortalt, hvad de viser. For at gøre dette muligt skal du tilføje en alt-tekst (alternativ tekst) til billedet. Det gøres således i 3S:

1. **Opret/rediger et indholdselement med et billede**
2. **Tryk på fanen Billeder (se nedenfor)**
3. **Tilføj en beskrivende tekst i feltet Alternativ tekst, som tydeligt forklarer, hvad billedet viser**

Rediger Sideindhold på Legeplads

Alternativ teksten skal være så præcis som mulig. Ved et billede af Aarhus Domkirke bør du derfor skrive *“Aarhus Domkirke”* i stedet for blot at skrive *“Kirke”*. Du skal undlade at skrive *“Et billede af...”*, da skærmlæsere i forvejen siger *“et billede af”*, når de støder på et billede. Bruges billedet primært som et link, skal du beskrive linkdestinationen i den alternative tekst.

Hvis der er tale om et dekorativt billede, som ikke har nogen relevans for forståelsen af indholdet på siden, behøver du ikke tilføje en tekst i feltet "Alternativ tekst". I stedet skal du sørge for, at feltet er tomt eller ikke afkrydset.

Desuden skal du være opmærksom på, hvilke billeder du bruger. For at leve op til tilgængelighedskravene skal billeder med tekst på altid undgås. Tekst på billeder vil nemlig ikke kunne læses af en skærmlæser. Er det nødvendigt med tekst på billeder - f.eks. hvis et billede fra et bryllup med teksten "Vielser" fungerer som en "knap", der linker brugeren videre til en underside om bryllupper, er det vigtigt at huske at beskrive i alt-teksten, hvad der står på billedet, samt hvor det linker hen. I andre tilfælde kunne det give mening at tilføje teksten som billedtekst i stedet.

MULTIMEDIER

Udover kravene til billeder, som vi lige har beskrevet, er der også en række krav til multimedier (video og lydfile):

- Helt konkret skal videoer og lydfile på din hjemmeside have undertekster, og du skal tilføje en beskrivelse af videoens indhold, hvor du også linker til transskriptionen. Undertekster kan nemt laves på Youtube. [Se Youtubes egen guide i at tilføje undertekster til videoer på Youtube.](#)
- Stammer videoerne på din hjemmeside fra Youtube, kan de sagtens undertekstes efterfølgende, uden at du skal ændre url'en til videoen på din hjemmeside. [I denne guide viser vi, hvordan du tilføjer videoer fra Youtube til din 3S-hjemmeside.](#)

Undtagelser i forhold til ovenstående:

- Video og audio, som er lagt på hjemmesiden før den 23. september 2020, er undtaget.
- Livestreams er også undtaget af kravet. Men gemmes og vises livestreamet efterfølgende på hjemmesiden, er det ikke længere undtaget og skal - senest 14 arbejdsdage efter den er publiceret - leve op til tilgængelighedskravene.
- Videoer fra tredjepart, som er udenfor kirken som organisation, og som man ikke har betalt for at få udarbejdet, er undtaget af kravet. Derfor skal disse ikke tekstes. [Her guider vi dig i at tilføje videoer fra DKM på din 3S-hjemmeside](#). Alle film fra Danmarks Kirkelige Mediecenter vil dog fremadrettet blive tekstet.
- Videoer, som fungerer som et mediealternativ til tekst på siden, er undtaget, såfremt videoen ikke indeholder information, som ikke kan læses i teksten. Markér i teksten før videoen, at den er "Mediealternativ til tekst".

DOKUMENTER

Alle dokumenter på hjemmesiden (PDF'er, Word-filer o.l.), som er publiceret efter d. 23. september 2018, skal efterleve tilgængelighedskravene. Ældre dokumenter skal kun leve op til tilgængelighedskravene, hvis de er nødvendige for aktive administrative processer. Dette medfører, at arkivindhold, der hverken er nødvendigt for aktive administrative processer eller er opdateret eller redigeret efter den 23. september 2019, ikke er omfattet af loven. [Se evt. loven om tilgængelighed af offentlige organers websteder og mobilapplikationer](#).

- Den letteste måde at sikre, at referater og lignende lever op til kravene, er ved at lægge teksten ind som almindeligt tekstindhold på siden.
- Vil du lægge et Word-dokument på hjemmesiden, kan du bruge Words indbyggede funktion til at sikre tilgængeligheden af dokumentet. [Her kan du følge Microsofts egen guide til at sikre tilgængeligheden i Word](#).
- Helt generelt frarådes PDF'er. Vælger du alligevel at lægge PDF'er på din hjemmeside, skal du først sørge for at opsætte teksten korrekt i Word, som nævnt i punktet ovenfor, inden du gemmer filen til PDF. Når du gemmer filen som en PDF, skal du følge denne vejledning: [Microsofts guide til at oprette tilgængelige PDF'er](#).
- Har du Acrobat Pro (betalt version af Acrobat Reader), kan du bruge dennes funktion til at sikre, at dine PDF'er lever op til kravene.

INSTRUKTIONER (SENSORISKE EGENSKABER)

En sidste vigtig ting du som redaktør skal være opmærksom på, er de instruktioner, der gives til brugeren rundt omkring på din hjemmeside. Disse instruktioner kaldes også sensoriske egenskaber. Der er bl.a. tale om den måde, du i teksten henviser til andre elementer eller placeringer på din hjemmeside.

Din hjemmeside lever ikke op til tilgængelighedskravene, hvis der bruges formuleringer som *"... i boksen til højre/venstre"*. Det skyldes først og fremmest, at skærmlæsere ikke tager hensyn til højre/venstre side, men derimod læser indholdet i den rækkefølge, der er bestemt ved programmeringen af siden.

Generelt gavner det din hjemmeside at undlade instruktioner med henvisning til placeringer som højre/venstre eller under/over. Da 3S-hjemmesidens design er responsivt, vises indholdet nemlig anderledes på en mobil eller iPad end på en computer. Derfor er det typisk kun på en computer, at boksen har den placering, du henviser til.

Vi anbefaler derfor, at du gennemgår din side og tjekker, at du ikke laver instruktioner, der udelukkende er baseret på placeringen på siden. I stedet for at skrive *"... i boksen til højre"* kan du skrive: *"klik på boksen med overskriften Gudstjenester"*.

YDERLIGERE INFORMATION OM WEBTILGÆNGELIGHED

Du kan læse mere om lovgivningen omkring webtilgængelighed på [Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside](#).

Du kan læse den fulde liste af retningslinjer omkring webtilgængelighed på den danske oversættelse af [Web Content Accessibility Guidelines \(WCAG\) 2.1](#).

Har du spørgsmål omkring webtilgængelighed og de kriterier, vi har behandlet her, så ring til os og få svar på dine spørgsmål på tlf. 87 40 37 03.

Husk desuden, at sognet skal udfylde en webtilgængelighedserklæring og opdatere den én gang årligt. Læs mere på [digitaliseringsstyrelsens hjemmeside](#).

FORBEHOLD

Vi tager forbehold for, at der løbende kan ske ændringer i vejledningerne og lovgivningen på området. Vi holder løbende guiden opdateret.

Sidst opdateret 15.02.2021